

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

ӘОЖ 365.24 (574-25)

ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ КОРЕЙ ДИАСПОРАСЫ

Арғынбекұлы Еркінбек

ersinbek_vko@mail.ru

Әлеуметтік ғылымдар факультеті, әлеуметтану кафедрасының 2 – курс студенті Л.Н.

Гумилев атындағы ЕҰУ (Астана Қазақстан)

Ғылыми жетекші – Смағамбет Б.Ж., ә.ғ.к., доцент

Қазақстан Республикасы көпұлтты мемлекет болып табылады, сондықтан мемлекеттің әлеуметтік құрылымы да күрделі.

Қазақстанды мекен ететін әр ұлттың өзіндік ерекшеліктері мен Қазақстан қоғамында алатын орны бар. Мемлекеттің дамуы тек бір салаға ғана байланысты болып қалмайды, әлеуметтік жағдай жақсару үшін елдегі: экономика, саясат, білім, медицина, ғылыми технология, ақпараттық жүйе барлығыда жақсы дамуы қажет. Еліміздің дамуына серпін беретін осындай барлық салаларда корей халқының өкілдері қызмет етеді.

Қазақстандық қоғамдағы корей диаспорасы туралы айтпас бұрын, олардың қазақ жеріне қалай қоныс аударғанына назар аударғанымыз жөн. Корейлер негізінде Қиыр Шығысқа ХІХ ғасырдың 60-жылдары қоныстана бастаған. 1917 жылғы санақ бойынша Приморье губерниясындағы корей шаруа отбасының саны 9308 болса, 1922 жылы 18407-ге, ал 1925 жылы 21555-ке жетіп, қоныстанушылар саны шамамен 120-130 мың адамды құрады. Қазақстандық корейлердің көпшілігі Қызылорда облысы мен бұрынғы Талдықорған облысының Қаратал, Көксу аудандарына орналасқан. Сол уақыттан бері корейлерден бірнеше ұрпақ тарады, бүгінде олар ыстық ықылас пен аса мейірбандылық танытқан қазақ жұртының, қазақ елі мен жеріне адал қызмет етіп жүрген, кез келген салада өзіндік үлесі бар ел азаматтары болып отыр. Олардың ұрпақтары бүгінде Қазақстанды өз Отаны санайды. Саны аз болғанымен (халықтың 1%-нен аз) корейлер ұлт ретіндегі болмыс-бітімін ғана сақтап қалмай, ұлттық-мәдени орталықтар арқылы өздерінің ұлт ретіндегі ерекшеліктерін өз елінен жырақта насихаттап жүрген бірегей ұлттардың санатында. Қазақстанда 99665 корей бар, оның 14097-і Қарағанды облысында. Қарағанды облысында корейлердің көп шоғыры орналасқандықтан, ол жерде Қарағанды облыстық корей мәдени орталығы ашылған. Қоғамдық ұйымның негізгі міндеті – корей мәдениеті мен тілін, салт-дәстүрін одан әрі дамытып, жаңғырту, қоғамның демократиялық жаңаруына диаспораның белсенділігін көтеруге көмек беру[1.32-36 бет].

Корейлер қазақстандық бизнес, білім беру, медицина және мәдениет салаларында салмақты ұстанымға ие. Олардың өкілдері бейбітшілік пен келісімнің бірегей институты – Қазақстан халқы Ассамблясы құрамында белсенді жұмыс істеуде. Корей диаспорасының өкілі еліміздің ең басты органы Қазақстан Парламентіне депутат болып сайланды. Бұның өзі корей ұлтының Қазақстан қоғамында алатын орынының қаншалықты екенін көрсетеді. Корей ұлт өкілдерінің Қазақстан экономикасына қосып жатқан үлесі де жетерліктей, нақтырақ айтар болсақ, еліміздегі беделді құрылыс компаниялары, шетелге тауар тасымалдаушы компаниялар, косметикалық компаниялар сонымен қатар орта және шағын бизнестегі жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер, жеке кәсіп одақтар бәріде Қазақстанның экономикасының дамуына өзіндік үлестерін қосып жатыр. Корей ұлтының экономикадағы тағы бір артықшылығы, ата жұрттары Оңтүстік Корея Республикасымен сауданы жақсартуға үлес қосып жатыр. Оңтүстік Корея Қазақстан экономикасына 780,7 млн. доллар инвестиция салған. Жалпы инвестициялардың көлемі - 2,5 млрд. долл. өз кезегінде, Қазақстан Кореяға

салған капиталдың сомасы 66,7 млн. долл. құрады. Қазақстанда корей капиталының қатысуымен 300-ден астам компания тіркелген[2,24].

Экономикалық өзара қарым-қатынастың дамуында сауда-экономикалық және ғылыми-техникалық ынтымақтастық бойынша корей диаспорасының комиссиясы маңызды рөл атқаруда. Оның соңғы отырысы 2013 жылғы 4-ші мамырда Астанада өтті. Қазақстанның Дүниежүзілік сауда ұйымына кіруі бойынша екі жақты келіссөздер сәтті аяқталды. Қазақстан мен Корея арасындағы энергетика және минералды ресурстар саласындағы ынтымақтастық қарқынды дамуда. ҚР-дағы кен орындарын зерттеу бойынша корей Консорциумының құрамына 6 компания кіреді. Яғни корей диаспорасы экономика саласында Қазақстан қоғамында орыны бар екенін дәлелдейді.

Қазақстанның білім беру саласында корей ұлтының алатын орны ерекше, Қазақстан тәуелсіздік алғаннан бері көптеген корей ұлтының азаматтары ғылым докторы, ғылым кандидаттары атағына ие болды, сонымен қатар жаңа технология саласында ырықты орынға шығып отыр, инновациялық технологияларды жетік меңгерген корей ұлт өкілдері еліміздегі беделді компаниялар мен мемлекеттік қызмет көрсету орындарында жұмыс жасап отыр. Қазақстан Республикасы мен Корея Республикасының инновациялық қызмет субъектілері арасындағы инновациялық белсенділікті және серіктестік қатынастарды дамыту орталығы құрылды. Орталықтың негізгі қызметі болып ақпарат тарату, инвесторлар, әріптестер мен технологиялар іздестіру арқылы екі ел компаниялары арасындағы әріптестікті ретке келтіру, бірлескен ғылыми-зерттеу және инновациялық зерттеулерді үйлестіру, инновацияларды құру мен басқару аясында қызметкерлерді дайындау және дамыту жөніндегі бірлескен бағдарламаларды ұйымдастыру т.б. табылады.

Орталық арқылы жүзеге асырылатын бастамалар бірлесіп қаржыландырылады деп жоспарланған. Корей білім және экономика министрлігі қазірдің өзінде орталық негізінде жүзеге асатын қазақстандық-корейлік үш жобаға 900 мың доллар қаржы бөліп отыр[3,3 б]. Олар - Қазақстандағы ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласында ғылыми-зерттеулер дамытуға мүмкіндік береді. Осызерттеу орталықтарында жұмыс жасайтын мамандардың басым көпшілігі корей ұлтының өкілдері. Бұл құбылыс Қазақстанның ақпараттық, инновациялық кеңістігінде корей ұлтының алатын орнын дәлелдеп береді.

Корейліктердің дәстүрлі шаруашылығы жер жырту, өңдеу, өсіретін басты дәнді дақылдары-күріш болып табылады. Ауыл шаруашылық өнімдерін Қазақстанның түпкір-түпкірінде өсіріп отыр. Олардың бұл салада жақсы жетістікке жетуінің басты себебі ұлттың менталитеттегі еңбекке қарым қатынас. Корей ұлты техникалық мәдени дақылдар – күріш, мақта, темекі, женшень, кунжут, сонымен қатар қауын, қарбыз және т.б жеміс-жидектер өсірген. Ауыл шаруашылығының ежелгі саласының бірі - жібек өсіру. Жағалауға жақын жерлерде балық аулау, теңіз аңдарын аулау және балдырлар жинау дамыған. Олар өнімдерін тек Қазақстан көлемінде ғана емес шетелдерге де импорттап отыр. Дәстүрлі қолөнері – қыш өндіру, лак бұйымдары, сабаннан тоқу және т.б жатады. Корейлердің бұл өнері дамушы қоғамға қажет мамандық, табиғи таза косметика – бүгінгі күннің негізгі бренді саналады. Көптеген корей компаниялары өз өнімдерін табиғи таза деп таныстырып жатады. осындай бастаманы сұлулық салондары мен косметикалық клиникалар да жалғастыруда. Салондар ғимарат үшін, қызмет көрсетушілердің бірыңғай киімін, фито-барлардағы мәзірді, емдеу шараларының атауы да табиғи таза өнімдер мен ұлттық атаулармен байланыстырып қояды. Бұл үрдіс корей диаспорасының халық арасындағы танымалдылығымен, бет-беделін арттыруға мүмкіндік береді.

Қазақстанның ауылдық жерінде тұратын корейліктердің тұрғын үйі дәстүрлі және ортаазиялық құрылыс элементтерінің жиынтығын көрсетеді. Үйлері көбінесе саз балшықты қабырғалардан немесе кесектен жасалған қабырғалардан тұрғызылады. Корейлер Қазақстанға келгенге дейін сондай үй құрылыстары болған жоқ, себебі, корейлердің дәстүрлі тұрғын үйлері қаңқа бағаналы құрылыстарға жатады. Корейлердің дәстүрлі жылыту жүйесі «кудур» немесе «ондаль» ұлттың өзіне тән ерекшеліктерімен белгілі болды. Оның мәні от жағатын жерден құбырларға өтетін түтін шығару жүйесінде болды.

Қазақстанға тарихи депортация кезінде қоныс аударған коре сарам корейлері бүгінде өзіндік тарихи-мәдени мұраға бай, халықтық элементтері мен санғасырлық ұлттық салт-дәстүрі мен әдет-ғұрпын өз дәрежесінде сақтап қалған, ата салтының мол қазынасын дәріптей білген ұлт ретінде қадірлі. Қазақстандағы корейлер христиан дінін ұстанады. Дегенмен корейлердің дәстүрлі діні - будда діні. Ежелгі дәуірде корейлер шаман дінін ұстанып, табиғат құдіретіне табынған. III-IV ғасырларда Кореяға будда діні таралып, орта ғасырларда Конфуцийшілдік күшті ықпал еткен. XIX ғасырда Кореяға христиан діні де енді. Діннің дамуына, кең етек алуына бір ден бір әсер етуші фактор – экономика. Капитал кез-келген діннің халық арасында кең таралуына, жаппай бұқаралық сипатқа ие болуына мүмкіндік береді. Кореядағы протестанттық ағым Қазақстанды мекендейтін корей диаспорасы арасында кең таралып отыр. Нақтырақ айтар болсақ, елдегі, соның ішінде Қарағанды қаласындағы шіркеуді корей ұлтының өкілдері қаржыландырып отыр.

Қазақстанды мекен етіп, тату-тәтті өмір сүріп жатқан барша ұлт өкілдерінің ішінде саны көп болмаса да, мемлекеттің әлеуметтік-ұлттық құрылымында маңызды орын алатын корей ұлты болашақта Қазақстанның әлемдегі дамыған елдер қатарына қосылуына үлес қосары сөзсіз.

Қолданылған әдебиет

1. Алдажұманов Қ. Күштеп көшіру: жымысқы саясат, басқыншылық әрекет // Қазақ тарихы. – 1997. – № 4. –32-36-б
2. Қазақстан корей қарым-қатынасы //Айқап журналы, 2013.- № 2.-24 бет
Корея президентінің Қазақстанға сапары. //Егемен Қазақстан, 2013.-№5.-3 бет

УДК 368.914(574)

ПЕНСИОННАЯ СИСТЕМА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН. (сравнительный анализ)

Ашимова Аяулым Мусакызы
ayaulim95@mail.ru

студентка 2 курса специальности «Социальная работа»

ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан

Научный руководитель – старший преподаватель, магистр социальных наук, М. М. Кудабеков

Проблемы и решения вопросов пенсионного обеспечения занимают весьма значительное место в экономической и социальной политике любого государства. В связи с проводимыми реформами в сфере пенсионного обеспечения Республики Казахстан, актуальность данного вопроса возросла среди населения республики. Сегодня системы пенсионного обеспечения, существующие с прошлого века во многих странах, достигли своей зрелости. За рубежом применяются различные модели пенсионных систем, которые включают в себя различные институты социальной защиты — государственное социальное обеспечение, обязательное социальное страхование, личное пенсионное страхование и другие. Как правило, построенные по "накопительной" или "распределительной" схеме модели в чистом виде встречаются редко. В основном, используются комбинированные модели, отличия которых заключаются в доминировании одного из институтов. Казахстан первым на постсоветском пространстве начал реформу пенсионной системы. В 1997 году был принят закон «О пенсионном обеспечении в Республике Казахстан».

Нами сделана попытка исследовать систему пенсионного обеспечения Казахстана и сравнить ее с пенсионной системой зарубежных стран, в данном случае с пенсионными системами США и Германии. Цель исследования – рассмотреть процесс осуществления